

Contactpersoon: dhr. M. Koning
Afdeling/Team: Beleid Ruimte
E-mail: post@heerhugowaard.nl

Ons kenmerk: Bij20-368
Zaaknummer: Cbb200285

RAADSINFORMATIEBRIEF

Aan de Gemeenteraad van Heerhugowaard

Onderwerp: Raadsinformatiebrief Omgevingsprogramma Mobiliteit.

Heerhugowaard, 29 mei 2020

Geachte leden van de gemeenteraad van Heerhugowaard,

Kennisnemen van

De stand van zaken totstandkoming Omgevingsprogramma Mobiliteit. Dit is de opvolger van het Gemeentelijk Verkeer en Vervoerplan Heerhugowaard en het Meerjarenprogramma Verkeer en Vervoer 2017-2019.

Inleiding

In de raadsagenda is ons college verzocht om het meerjarenplan verkeer en vervoer te actualiseren. In raadsinformatiebrief Bij19-256 hebben wij u vorig jaar geïnformeerd over de wijze waarop wij dit willen doen. Het mobiliteitsbeleid wordt geactualiseerd binnen het stramien van de Omgevingswet in de vorm van een Omgevingsprogramma. In deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de stand van zaken. Hierbij gaan wij kort in op de relatie met de omgevingsvisie, het instrument omgevingsprogramma, participatie, rol van de gemeenteraad en de planning.

Kernboodschap

Aanleiding.

Diverse ontwikkelingen maken actualisatie van het mobiliteitsbeleid op dit moment noodzakelijk. Naast het feit dat de looptijd van het GVVP en het Meerjarenprogramma Verkeer en Vervoer inmiddels is verstreken, zijn dit onder andere landelijk ontwikkelingen rondom de thema's duurzame mobiliteit, een nieuwe kijk op dorp en stad, openbaar vervoer en verkeersveiligheid.

Ook regionaal zijn er ontwikkelingen, zoals het vastgestelde Ontwikkelbeeld Mobiliteit regio Alkmaar en de intentie om een regionaal netwerk van doorfietsroutes te ontwikkelen.

Door invoering van de Omgevingswet verandert de wijze waarop visie en beleid in het ruimtelijk domein wordt vormgegeven. De wettelijke basis voor een apart Gemeentelijk Verkeer en Vervoerplan vervalt. Afgelopen jaar is onderzocht op welke wijze het mobiliteitsbeleid kan worden vastgelegd, passend binnen de nieuwe kaders van de omgevingswet. Daarbij is, in navolging van de gezamenlijk opgestelde Omgevingsvisie, nadrukkelijk de samenwerking gezocht met de gemeente Langedijk. Ook in Langedijk is het noodzakelijk om het mobiliteitsbeleid te actualiseren, met vrijwel dezelfde aanleiding als in Heerhugowaard. De aanstaande fusie maakt een gezamenlijke aanpak ook logisch in aanloop naar de vorming van de gemeente Dijk en Waard.

Omgevingswet.

Na invoering van de Omgevingswet worden de strategische beleidsdoelstellingen voor de fysieke leefomgeving opgenomen in de gemeentelijke Omgevingsvisie. In de Omgevingsvisie legt de gemeente haar ambities en beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving voor de lange termijn vast. De Omgevingsvisie is samenhangend, wat betekent dat de visie betrekking heeft op alle terreinen van de fysieke leefomgeving, zoals woningbouw, water, milieu, natuur, landschap, verkeer en vervoer, infrastructuur en cultureel erfgoed. Binnen het instrumentarium van de Omgevingswet is het ook mogelijk om het beleid voor specifieke gebieden of over specifieke onderwerpen verder uit te werken in een Omgevingsprogramma.

Omgevingsprogramma Mobiliteit.

Een Omgevingsprogramma is een instrument voor beleidsontwikkeling. Met een Omgevingsprogramma kan een gemeente bijvoorbeeld de doelen uit de Omgevingsvisie nader invullen. Het is daarmee een gedetailleerder verlengstuk van de omgevingsvisie en het bevat maatregelen voor ontwikkeling, gebruik, bescherming en beheer van de fysieke leefomgeving. Het bepaalt *wat, hoe, wanneer* en met *welke middelen* de gemeente een bepaald beleidsdoel/doelen wil bereiken. Het kan zich richten op een sector (bijvoorbeeld mobiliteit) of op een afgebakend grondgebied (zoals het stationsgebied Dijk en Waard). Een programma kan door meerdere overheden gezamenlijk worden opgesteld om samen doelstellingen te behalen. Het is zelfbindend, wat betekent dat het alleen het bestuur zelf bindt. Een programma is wel bedoeld om burgers en bedrijven te stimuleren om die dingen te doen die helpen om de doelstellingen te halen.

Het opstellen van een gezamenlijk Omgevingsprogramma Mobiliteit in aanloop naar de toekomstige gemeente Dijk en Waard is gelet op bovenstaande dus de aangewezen methode om het mobiliteitsbeleid te actualiseren en te integreren. Hiermee is inmiddels een start gemaakt in Heerhugowaard, waarbij Langedijk aanhaakt in het proces.

Inhoud en structuur.

Aan de inhoud en vormgeving van een Omgevingsprogramma worden weinig wettelijke eisen gesteld. Het staat gemeentes grotendeels vrij om hier zelf invulling aan te geven.

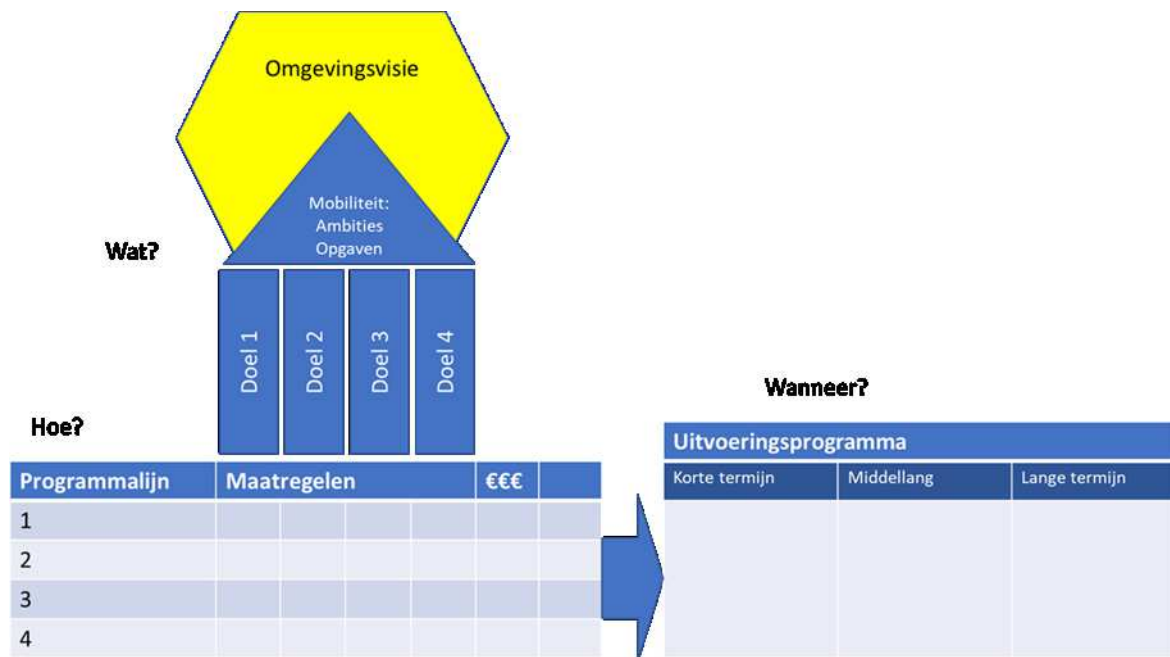
Het is de bedoeling dat het Omgevingsprogramma Mobiliteit een aantal onderdelen bevat:

1. Beantwoording van de ***Wat?-vraag***. Beschrijving van de Visie / Ambitie / Opgaves op het gebied van mobiliteit. Hierbij is een rechtstreekse koppeling met de Omgevingsvisie. Het is niet de bedoeling om een zelfstandige visie op te stellen. De Omgevingsvisie is de basis voor het Omgevingsprogramma. Uit de Omgevingsvisie worden de lokale ambities en opgaven gedestilleerd die van belang zijn. Aangevuld

met relevante ambities en opgaven van hogere overheden. Op beperkte schaal kan de visie worden aangescherpt. Dan vormt dit input voor de Omgevingsvisie.

2. Uitwerking in **Mobiliteitsdoelen**. Voor de doelen kan worden aangesloten bij de gekozen speerpuntenmethodiek uit de Omgevingsvisie. Dit bevordert de integraliteit van het Omgevingsprogramma Mobiliteit en de Omgevingsvisie. Een voorbeeld van een mobiliteitsdoel kan zijn: *het creëren van een veilige en gezonde woonomgeving voor iedereen*.
3. Beantwoording van de **Hoe?-vraag**. Hierbij wordt gedacht aan uitwerking in verschillende programmalijnen. Een programmalijn bestaat uit een verzameling van maatregelen en kan bijdragen aan één of meerdere doelen. Ook wordt benoemd welke inspanningen en middelen er nodig zijn (menskracht, instrumenten, euro's). Een voorbeeld van een programmalijn is bijvoorbeeld verkeersveiligheid.
4. Beantwoording van de **Wanneer?-vraag**. Gecombineerde uitwerking van de programmalijnen leiden tot een uitvoeringsprogramma. Dit geeft input voor het meerjaren investeringsprogramma, de programmabegroting en capaciteitsplanningen van de ambtelijke organisatie.

Schematisch zit dit er als volgt uit.

Participatie.

Participatie is een belangrijke pijler onder de Omgevingswet. De wetgever vindt het belangrijk dat burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties invloed kunnen uitoefenen op het Omgevingsprogramma. Hoe de gemeente hier invulling aan geeft, mag zij zelf weten.

Participatie is maatwerk. De participatie bij de visievorming richt zich op de vraag wie de handen ineen willen – of zouden moeten – slaan. En wat gemeenschappelijke belangen zijn achter standpunten van allerlei partijen. Voor de Omgevingsvisie is al een uitgebreid participatieproces doorlopen. Omdat voor wat betreft de visie en de doelen grotendeels wordt aangesloten op de Omgevingsvisie, is de basis voor de participatieve inbreng voor het Omgevingsprogramma Mobiliteit deels al aanwezig.

Het betrekken van inwoners van Heerhugowaard en Langedijk is op dit moment in verband met de Corona-crisis lastiger geworden. Om toch voldoende input te krijgen van de inwoners, wordt op dit moment de laatste hand gelegd aan een digitale raadpleging waarin inwoners diverse vragen krijgen voorgelegd. De uitkomsten van de online-raadpleging worden bij het opstellen van het Omgevingsprogramma betrokken. Daarnaast wordt ook nagedacht hoe belangengroepen zoals bedrijfsleven, fietsersbond, VVN, etc. in deze bijzondere tijd betrokken kunnen worden.

Bij de verdere uitwerking van het Omgevingsprogramma in meer concrete maatregelen wordt de verdere samenwerking met bewoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en mede-overheden gezocht. De participatie richt zich dan op het ophalen van argumenten, toetsen van een concreet plan; eerst abstract, dan concreet. Werken met stellingen en standpunten kan helpen om keuzes te maken.

Rol van de gemeenteraden.

Een Omgevingsprogramma wordt binnen de nieuwe systematiek van de Omgevingswet vastgesteld door het college van B&W. Kaders worden immers door de gemeenteraad vastgesteld in de omgevingsvisie. Het Omgevingsprogramma is meer gericht op uitwerking en ligt dus bij het college.

De gemeenteraden zijn nauw betrokken bij het opstellen van de omgevingsvisie en daarmee bij het opstellen van de kader voor het mobiliteitsbeleid. Maar de omgevingsvisie is nog niet vastgesteld. Daarnaast is de omgevingswet nog niet in werking getreden, de inwerkingtreding per 1 januari 2021 is uitgesteld. Daarom worden bij de eerste vaststelling van het nieuwe Omgevingsprogramma Mobiliteit beide gemeenteraden betrokken bij het opstellen van de kaders en wordt het Omgevingsprogramma ook ter vaststelling voorgelegd aan beide gemeenteraden.

Planning.

Door de Corona-crisis loopt het opstellen van het Omgevingsprogramma Mobiliteit vertraging op. Naar verwachting wordt voor de zomervakantie de online-raadpleging van inwoners afgerond. Hierna wordt in de zomerperiode gewerkt aan een concept versie. Deze conceptversie wordt eerst met interne en externe betrokkenen besproken. De verwachting is dat besluitvorming nog dit jaar kan plaatsvinden.

Consequenties

Met het opstellen van het Omgevingsprogramma wordt het lokale mobiliteitsbeleid van de gemeentes Heerhugowaard en Langedijk geactualiseerd. Door te anticiperen op de aanstaande invoering van de Omgevingswet, nieuwe mobiliteitsontwikkelingen en de gemeentelijke fusie, is sprake van een toekomstbestendig beleidsinstrument.

Communicatie

Voor de zomer worden inwoners en andere belanghebbenden gevraagd een bijdrage te leveren in een online-enquête. Hieraan wordt een communicatietraject gekoppeld. Voor verdere informatieverstrekking aan en consultatie van inwoners en andere belanghebbenden na de zomer wordt - afhankelijk van de coronamaatregelen – op dat moment een up-to-date participatie- en communicatieplan opgesteld.

Vervolg

Voor raadsleden wordt op 9 juni 2020 een themabijeenkomst georganiseerd over het Omgevingsprogramma Mobiliteit. Naast informatievoorziening over het omgevingsprogramma, gaan we ook graag met u in gesprek over een eerste invulling van de kaderstellende Wat-vraag. Om u daarbij op te weg te helpen, hebben wij de onderstaande speerpunten voor mobiliteit gedestilleerd uit de concept Omgevingsvisie.

1. Het creëren van een veilige en gezonde woonomgeving voor iedereen.
2. Het faciliteren van goede omstandigheden voor scholing, werk en ondernemen.

3. Het stimuleren van de transitie naar een duurzaam mobiliteitssysteem.
4. Het versterken van de aansluiting van onze gemeenten in de regio en de wijde omgeving daarvan.

Onze vraag aan u op 9 juni is hoe deze 4 punten volgens u ingevuld zouden moeten worden voor Heerhugowaard. Waar liggen wat u betreft prioriteiten en kansen die in de mobiliteitsvisie opgenomen zouden moeten worden?

Na het zomerreces wordt uw gemeenteraad opnieuw geïnformeerd en betrokken. Er wordt nog nagedacht op welke wijze dit georganiseerd wordt. Ook hiervoor geldt dat de wijze waarop afhankelijk is van de coronamaatregelen die op dat moment van kracht zijn. Besluitvorming kan naar verwachting plaatsvinden in het vierde kwartaal van 2020.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Heerhugowaard,
de secretaris, de burgemeester,

A.S. Meijer

A.B. Blase